

La internacionalitat de les revistes científiques

12/2011 - Ciències de la Comunicació. El caràcter internacional de les revistes científiques contribueix a la diversitat i riquesa de temes tractats, teories desenvolupades i mètodes aplicats. A més, constitueix un element que atorga prestigi a la pròpia revista, cosa que explica per què la internacionalitat és tan desitjada pels editors. Malgrat les polítiques editorials que es poden aplicar per afavorir-la, la recerca d'un investigador de la UAB mostra que els efectes d'aquestes polítiques són limitats i que la internacionalitat és un objectiu difícil d'assolir en el cas de les revistes de comunicació.

El caràcter internacional atorga prestigi a les revistes científiques.

En la darrera dècada, les revistes científiques espanyoles de ciències socials i, entre elles, les de comunicació, han iniciat un procés de millora formal (compliment de la periodicitat, identificació dels autors, inclusió de resums i paraules clau, etc.) que ha comportat, en molts casos, una voluntat d'internacionalització.

La internacionalitat d'una revista científica es pot mesurar de múltiples maneres. Tot i que aquests criteris solen ser de tipus formal (nombre de membres estrangers en el comitè editorial, inclusió en bases de dades internacionals, afiliació a una associació internacional, etc.), en aquesta recerca se'n van estudiar tres directament relacionats amb el contingut: procedència dels autors, idioma del text i tipologia nacional o internacional de les cites dels articles. Amb aquest plantejament es van analitzar 1.182 articles publicats entre 2007 i 2009 a les setze principals revistes científiques de comunicació editades a Espanya.

Respecte d'aquests criteris, els resultats de la recerca demostren que les principals revistes científiques de comunicació editades a Espanya tenen un abast bàsicament nacional. Quatre de cada cinc autors pertanyen a institucions espanyoles —el 90%, universitats—. De la resta, més de la meitat procedeixen de l'Amèrica Llatina. Sembla clar, doncs, que la llengua constitueix una barrera d'entrada per atraure investigadors d'altres àrees del món. Malgrat que moltes revistes espanyoles accepten textos en anglès i altres llengües romàniques, això no les fa suficientment atractives per als investigadors d'altres països.

Entre les cent revistes més citades, gairebé la meitat són revistes en castellà i, d'aquestes, una quarta part estan editades a l'Amèrica Llatina. La resta solen ser revistes en anglès mentre que les cites a articles publicats en altres llengües romàniques com l'italià o el francès són gairebé anecdòtiques malgrat la influència que històricament hi ha hagut en les ciències de la comunicació a Espanya de diferents corrents teòrics d'aquests països.

En definitiva, el grau d'internacionalitat de les revistes científiques espanyoles de comunicació es limita a la regió geolingüística del castellà, deixant de banda fins i tot realitats tan properes geogràficament i cultural com les del món lusòfon (conjunt de països que tenen com a llengua oficial el portuguès).

David Fernández-Quijada

Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat I

"Appraising internationality in Spanish communication journals". Fernández-Quijada, D. (2011), Journal of Scholarly Publishing, 43(1), p. 90-109.